

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 3. Didacus Boroa Paranam Iustrat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

Chiriguanarum fines ingressi, majori labore, quàm fructu (uti Peruvix Annales narrabunt) per aliquot annos insudavere.

PAULÒ antequam Socios ad Chiriguanas dimitteret, Didacus Boroa Provincialis Collegium Assumptionis inspectum iverat; unde rediens Paranensium, Urvaicensium, Tapensiumque oppidorum lustrationem, continuato itinere, pro munere occcepit. Quem, annotatis singulorum locorum hujus anni rebus, sequi lubet, ut ex itinerum qualitate, laborumque multiplicitate, quàm Apostolica sit Paraquariensis Provincialatus dignitas, semel appareat. Triginta leucis distat ab Assumptionis urbe primum Paranae oppidum. Unde, emensis viginti leucis, Provincialis Itapuam delatus, ab Neophytis, quorum plerisque ipse Christo aliquando genuerat, variâ hilaritate exceptus est. Itapuani, quòd plerique infantes nescio quâ aurâ afflati morentur, ab Divo Ignatio quæsivere mali remedium, non irritò successu; nam postquam spondere, Sanctissimi Patris festum quantâ possent pietate se celebraturos, observatum est deinceps rariores mori. Ibidem mulier in limine domûs interrogata ab prætereunte Socio, num infantem suum, quem sinu gestabat, initiales doctrinæ Christianæ preces edoceret, respondit, se ab ipso infante doceri: miratus Pater responsi insolentiam, ab lactente panè puero petit ut solitas preces recitet, quod cum nihil hæsitans fecisset, laudavit Dominum, qui linguas infantium facit esse disertas. Decimo-quinto lapide supra Itapuam coloniam Corporis Christi oppidum visitur, ante duodecim annos ab ipso Didaco Boroa fundatum, quem incolæ venientem, ut primum animarum suarum parentem, omni officiorum genere excepere. Inter Itapuam & Corporis Christi colonias, Guairaniæ reliquiæ in duobus oppidis novo Provinciali non parvam commiserationem peperere, consideranti ad qualem paucitatem redacta esset numerosæ provinciæ multitudo: de quibus plura dicere non lubet, ne recentem ingentis vulneris dolorem, nondum obductâ cicatrice, impactò que renovem.

INSPECTO Parana, sexdecim leucarum itinere ad primum Urvaicæ oppidum, Conceptionis Immaculatæ nomine insignitum, transmisit. Ubi duobus Sociis fide dignis spectantibus, Divorum Ignatii & Xaverii pictæ tabulæ abundè sudavere: non sine funestorum eventuum metu; animis similia prodigia in ominosam calamitatem detorquere solitis. Nec aberant humana indicia, Mamalucis ad Oceanum, quâ Tapensem Provinciam spectat, sese ostentantibus. Tertio inde lapide ad Urvaicæ litus Iguasuani recenter translati, Provinciam, qui primos gentis ad Fidem & oppidum ante novennium reducerat, hilariter recepere. Post ejus discessum aliquid hæc turbatum est, tribus Neophytorum turmis ad patrias sylvas fugâ se recipientibus, quos tandem omnes incredibili Sociorum diligentia repertos, ad Christi caulas postliminio adegere. Ex hac statione Provincialis adverso Urvaicâ Divi Xaverii oppidum petens, in exigua quatuor leucarum navigatione naufragium fecit: navigationis comites vi tempestatis abstracti, quòd ab torrente violenter abreptus fuisset, periisse putarunt, ideoque pro ejus anima sacrificatum est. Sequenti verò die nuncius de ejus incolumitate acceptus, Socios multipliciter exhilaravit, præsertim cum competissent indubiè periturum, ni Iguasuani de naufragio moniti, per fluctus irato mari similes enatando, eum cum certo periculo ereptum ivissent; ejus nempe corpus servantes, qui suas animas è dæmonum servitute eripuerat. In Sancti Xaverii oppido, cujus ipse etiam Provincialis fundamenta jecerat, bis mille reductorum capita reperit. Inde integro die navigans, Acaraguam, seu ad Assumptionis novam coloniam se contulit, quo in loco hoc anno trecenti & quadraginta-duo adultæ ætatis Barbari, & nonaginta septem infantes, Christianorum ritu abluti sunt. Inter quos memorabile factum fuit unius, octo pellices Christophoro Altamirano ibi curanti sitentis, & in has voces prorumpentis. *Ex his omnibus pellicibus prolem feci, ideoque omnes mihi caræ sunt, sed longè carior est Deus à te nobis annunciat, cujus amore antiquissima harum mulierum pro uxore mihi retenta, ceteras manumitto, totidem popularibus meis, quos tibi sisto, legitimo Matrimonio jungendas, quid*

CAPUT
III.
Didacus Boroa Paranae lustrat.

Infantis habitus.

CAPUT
IV.
Didacus Boroa Urvaicam inspicit.

Sudor portento.

Turba Iguasuanorum.

Provincialis naufragium.

Quadringenti & triginta novem baptizati.

Acaraguensis aucta conversio.